

הכל בגלל החברה...

תמצית האירוע

תאונת דרכים שתוצאותיה היו הרוג ושני פצועים קשה מאוד התרחשה בשעת לילה מאוחרת. התאונה קרתה בסביבות השעה 02:00 בכביש דו-סטרי, כביש ישר, תקין, עם תאורת רחוב ושדה ראייה טוב. מאחר שמדובר בכניסה לשטח עירוני מהירות הנסיעה המותרת בו היא 50 קמ"ש. רכב שיצא לעקיפה סטה מהמסלול, חצה את המסלול הנגדי, ירד לשול הדרך ופגע בעץ שבצד הכביש בעוצמה רבה. כוחות החילוץ שהגיעו למקום מצאו את מנוע הרכב כמה מטרים מכלי הרכב עצמו, ואת השלדה שלו מעוכה וכרוכה סביב גזע העץ. מדובר בשלושה כלי רכב שהסיעו קבוצת חברים אשר יצאה ממועדון בדרכה הביתה. בקטע הדרך הם נסעו בשיירה. במכונית הראשונה בשיירה נהג עומר, בשנייה נהג דוד, ובשלישית – גלעד (כל השמות בדויים). לא התגלו סימני אלכוהול אצל הנהג וגם אצל חבריו, והם העידו שהנהג לא שתה באותו ערב.

שחזור התאונה

משחזור התאונה ניתן להבין שהיא התרחשה בשלבים הבאים:

שלב א': הרכב שניסה לעקוף התקרב מאוד לרכב הנעקף. הוא סטה באופן חד שמאלה, איבד שליטה, ובעצם הסתובב נגד כיוון השעון.

שלב ב': נהג הרכב ניסה לתקן והסיט את ההגה ימינה בחוזקה, והסתובב באופן חד ימינה עם כיוון השעון, ניסה לתקן שוב, וסטה באופן חד שמאלה. בינתיים, הוא חצה את המסלול הנגדי, ירד לשול הדרך, ובדיוק כשסטה באופן חד שמאלה פגעה הדלת הימנית האחורית בעוצמה אדירה בעץ שבשולי הדרך.

שלב ג': הרכב נתפס בעץ כאשר מרכז הכובד שלו משמאל לעץ, והוא החל להסתחרר סביב העץ בכיוון הפוך לכיוון הקודם, ימינה, עם כיוון השעון, עד שנעצר סופית בצד השני של העץ.

שלב ד': המנוע הועף מהרכב בכיוון חבטת התנגשות הרכב בעץ, ונחת במרחק של 11 מטר מהעץ.

שלב ה': כלי הרכב נעצר לאחר הסחרור סביב העץ, הנהג הועף לכיוון המושב האחורי, משם הוצא על-ידי צוותי החירום.

העדויות

סיפר דוד, אחד הנהגים:

"כל הדרך אני הייתי שני בשירה עד שגלעד עקף אותי ונסע מאחורי עומר. אני נהגתי במהירות של 70 - 60 קמ"ש והוא עקף במהירות גבוהה הרבה יותר, בסביבות 100 קמ"ש. הספקתי לראות אותו מתקרב מאוד למכונית של עומר..."

סיפר אלון, אחד הנוסעים במכונית של גלעד, שנפצע קשה בתאונה:
"נסעתי במכונית של גלעד. גלעד נסע די מהר, לא זוכר באיזו מהירות, ישבתי המושב האחורי. גלעד עקף איזשהו כלי רכב (אחר כך נודע לי שזה כלי הרכב של דוד), ואז ראיתי את גלעד נצמד מאוד לכלי הרכב הבא שהיה לפניו, ופתאום הוא יצא לעקיפה חדה, כנראה שאיבד שליטה, ניסה לתקן חזק ימינה ואחר כך חזק לשמאל, ופגענו בעץ. מאז אני לא זוכר דבר... אני יכול רק לספר לך, שגלעד רב במועדון עם החברה שלו, שלא רצתה לנסוע איתו, הוא היה עצבני ומיהר אליה..."

שאלות לדין

1. כיצד התרחשה התאונה?
2. מה היה יכול לגרום לסטייה מהנתיב?
3. מדוע הנהג איבד את השליטה על הרכב?
4. מה ניתן ללמוד מסימני ההחלקה של הצמיגים על פני הכביש?
5. מה ניתן ללמוד ממקום הימצאותו הסופי של מנוע הרכב?
6. מה ניתן ללמוד מכך שהמכונית הסתובבה כמעט סיבוב מלא סביב העץ שבו התנגשה?
7. מדוע היו תוצאות התאונה כה חמורות?
8. מה ניתן ללמוד מעדויות הנוסעים ברכב על נסיבות התאונה?
9. אילו מסקנות חשובות צריכים לדעתכם להסיק נוסעי המכונית שנותרו בחיים?

שאלות למחשבה

1. במה תרמה נסיעתו של הנהג בצמוד מאוד לרכב שלפניו להתרחשות התאונה?
2. במה תרמה הסטייה המהירה מהנתיב והירידה לשוליים להתרחשות התאונה?
3. מהו הקשר בין מצבו הרגשי של הנהג להתרחשות התאונה?
4. למה לדעתכם נוסעי הרכב לא התערבו ולא העירו לנהג על אופן נהיגתו?
5. האם תוכלו להסביר את הכותרת של הסיפור? מהו הקשר לחברה?
6. כיצד ניתן היה למנוע את התאונה?

המכונית האדומה

תמצית האירוע

גברת כהן החנתה את מכוניתה לאורך המדרכה. כאשר חזרה אליה היא הבחינה, כי מכוניתה מעוכה בין משאית לבין עמוד חשמל. המשאית פגעה ברכב החונה במהירות לא גבוהה לאחר שהנהג ביצע תמרון התחמקות מפני פגיעה בילדים שהתפרצו לכביש.

העדויות

עדויות של הגברת כהן בעלת המכונית האדומה

"החנתי את מכוניתי האדומה ברחוב הרצל בערך בשעה 14:00, והתכוונתי לערוך קניות במרכז המסחרי הסמוך. כאשר חזרתי בשעה 15:45 הבחנתי בשוטרים בכל מקום, והרחוב היה חסום לתנועה. מרחוק ראיתי משאית, שכל הנראה הייתה מעורבת בתאונה כלשהי. שוטרת עצרה אותי ושאלה אותי מי אני ומה אני מחפשת במקום. עניתי לה שהחנתי את מכוניתי ברחוב, והיא שאלה אותי איזו מכונית יש ברשותי. משעניתי לה שמכונית אדומה, היא לקחה אותי איתה והראתה לי מחזה שלא אשכח. המכונית הייתה מחוצה בין משאית לבין עמוד חשמל גדול. הבנתי מיד שלעולם כבר לא אשוב להשתמש בה".

עדויות של נהגת עדת ראייה לאירוע

ראיתי את התאונה כשהחנתי את מכוניתי. בזמן שנסעתי לאחור חלפה על פני המשאית. לדעתי, נהג המשאית נסע במהירות גבוהה, שחורגת מזו המותרת ואיננה מתאימה לנסיעה בתנאי רחוב זה.

עדויות של נהג המשאית

נסעתי לאורכו של רחוב הרצל, והבחנתי בקבוצת ילדים שהתגודדה על המדרכה מעבר לשורת המכוניות שחנו לאורך הרחוב. הבחנתי גם במכונית האדומה שחנתה ובלטה במרחק של כחצי מטר מהמדרכה בסמוך מאוד למקום שבו התגודדו הילדים. כאשר התחלתי לעקוף בזהירות את המכונית החונה, התפרצה לפתע בריצה ילדה אחת לתוך נתיב הנסיעה שלי. כדי להימנע מפגיעה בילדה סובבתי בחוזקה את ההגה, ולרוע המזל פגעתי במכונית החונה".

עדוּתוֹ שֶׁל חוֹקֵר הַמִּשְׁטֵרָה

בזירת האירוע נראתה משאית שחזיתה נפגעה בצורה קלה בלבד. המכונית האדומה נפגעה בצורה קשה מאוד באותה מידה בחזיתה ובצידה האחורי. הנזק בחזית נגרם ככל הנראה על-ידי המשאית, והנזק בחלקה האחורי נגרם בגלל עמוד החשמל. לא נראו כל סימני עצירה על הכביש (סימנים שחורים שמשאירים צמיגים של מכונית המחליקים על פני הכביש בזמן בלימת חירום). היעדר סימני הבלימה העידו על כך, שנהג המשאית לא ניסה כלל לבלום את המשאית לפני שפגע במכונית האדומה. בבדיקה ראשונית התברר, שלא היו נפגעים בתאונה, והיא נגרמה ככל הנראה מפגיעת המשאית במכונית חונה. מיד סגרנו את הרחוב וקראנו לתגבורת משטרתית.

מהירות נסיעתה של המשאית, כפי שנרשמה במד-המהירות שלה, הייתה 40 קמ"ש, וסביר להניח, שזו הייתה גם מהירותה ברגע התאונה. למרבה המזל נסעה המשאית ללא מטען ומסתה הייתה 2,000 ק"ג בלבד. אילו המשאית הייתה עמוסה הייתה התוצאה חמורה הרבה יותר.

שאלות לדין

1. כיצד הסביר הנהג את הסיבוב הפתאומי של ההגה שביצע?
2. איך קבע השוטר את מהירות המשאית לפני הפגיעה במכונית האדומה?
3. מה הייתה הסיבה שהביאה את עדת הראייה למסקנה, שהמשאית נסעה במהירות גבוהה מהמהירות האמיתית?
4. מדוע נפגעה המכונית האדומה גם מלפנים וגם מאחור? מה גרם לנזק בכל אחד מצידיו המכונית?
5. מדוע מידת הנזק בשני צידי המכונית דומה? הסבירו באמצעות הרעיונות המדעיים שלמדתם.
6. כיצד הסביר השוטר, שתוצאות התאונה היו יכולות להיות חמורות יותר? האם צודק השוטר לדעתכם? הסבירו מדוע.
7. מדוע לא נמצאו סימני בלימה על הכביש? הסבירו כיצד ייתכן הדבר?
8. האם זו דוגמה לתאונה שאין בה אשמים?

שאלות למחשבה

9. מהי מידת אחריותה של הגברת כהן להתרחשות התאונה?
10. כיצד היה ניתן למנוע את התרחשות התאונה?